

اداره مطبعه و مطبعه سی

استانبولده واسطالی چاپده -
سنده قره‌یت کتبخانه سی -
درج ایستان انورق انامده
بولانق -

نسخه سی اغروشه

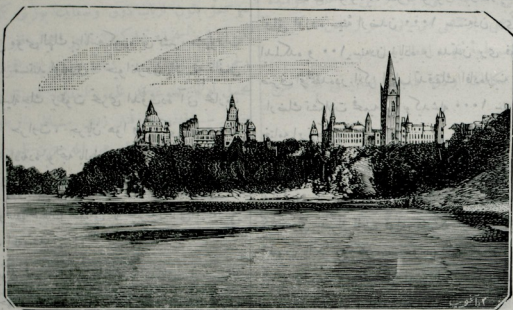
سَمَاءُ بِلَادِ عَرَبِ شَامِ

بدل اشترا

(پوسته اجرتیله وراو)
سنه لکی ۵۰ غروش
آلی آلی ۳۰
- - - - -

نسخه سی اغروشه

بِحَسْبِ مَا كُنَّا فِي شَرِّ الْأَوَّلِينَ فَمِنْ وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ

[اوتساوا شهرینک کورونیشی]

اولدینی کی داخلی ده بر طاق یانار طاغاری حاویدر .
بویله خالی عن الاهالی قالمسته باشلجه سبب صوغوغنك
شدنی ایله اراضینك زراعته غیر صالح بر حالد اوله .
سیدر .

بوراده قار . یاغمور . صوغوق اکسیك دکادر .
باز موسی اوروپانك صوك بهار ایله ایلک بهارده اولدینی
کی سرینجدر . بعضاً شدتلی قیش اولدینی وقت نام
طقوز آی کوش یوزی کورلن . ایزلاند اهلینك
هیسی بالیقیدر . حتی قسم اعظمی قادینسدر . چونکه

جسیم واولدقچه مرتقددر . بالاده کی رسم یارلمتو بناسنك
نبردن کورونیشی کوستیر .

م . کاظم

ایزلانده

دانیارقیه نایع اولوب انکتره نك منتهای حدود
شمالیه سنده بولنان (ایزلاندا) آطسی جسامته نسبتله غیر
مسکون کی بر شیدر . چونکه اطراف سواحلی قایالق

[ایزلاند آطسی]

هواس طیبسی

هواس غمسه بشر *

حواس ندر ؟ انسانی اشای خارجیه ایله مناسبتده
بولنددوران . دماغی انلرك وجودندن خبردار ایلین
بر طاق اجهزه عضوبنك نتیجه فاعلیتدرکه بشرده
اعضای حواس نامیله یاد اولتور وجهلهسی حسیات
ظاهرینی تشکیل ایدر .

قدمانك «حواس ظاهره» نامی وبردکاری «حواس»
بشه آرلیر وهربری متعلق بولدینی عضوك وظیفهسیله
آکلیر . مثلاً کورمك فعلنه خدمت ایدن حس (حس
بصر) دینلدیکی کی اشتك فعلنی اجرا ایدنه دخی (حس

[*] معارف قطارت جلیله نك رخصتی حازدر .

ارککلر بالیق قوروتق ، بالیق یاغی چیقارمقله مشغولدرلر .
ایزلاندا آطسی اهللی استمر یوزلو . قیصه
بوللودر . باشلجه تمیشلری بالقدردر .

قیشین شدت برودنه تحمل اتمک ایچون بر دوزیه
بالیق یاغی ایچرلر . طاغاردن اودون طاشیق وامتالی
خدمتلرده «رهن» تعبیر ایدیلن برنوع کییک قوللانیرلر .
صنعتلرینه کلنجه دمیرچیلکدن باشقه بر شی یئزلر .

بتون جزیره اهلینك مقدار نفوسی ۷۳ بیک
زاده سندهدرکه جزیره نك جسامتنه نسبتله هیچ حکمندهدر .
بالاده کی رسم ایزلاندا کویلرندن برنی کوستیر .
م . کاظم

حسیانده عضو فعال ، بدنده موجود اولوب
علی العموم (اعصاب) تعبیر اولنان - ایپلک وبلکه قیل
کچی اینجه بر حالده منتشر - سیگیرلردر . سیگیرلر حسیاتی
نقل ایدر بر واسطه انتقالدن عبارتدر .

چونکه (تسخ عصبی) دروننده سیاله بر قیه کچی بر
سیاله موجود اولوب حسیاتی مرکز . نقل ایدر واوراده
اویاندبر .

حسه مخصوص اولان سیگیرلرک کافه سی علی العموم
مرکز حواس اولان و « حله عصبیه مرکزی » تعبیر اولنان
بر مرکز تابع و آندن منبعدر ؛ چونکه بتون حسیات
بو مرکزده جمع اولور واوراده طوبولور .

حله عصبیه مرکزی یکدیگریله مشترک ایکی بیوک
قطعه دن عبارتدر : بری « قحف » یعنی قفا طاسی اینجده
اولان (دماغ) ، دیکری بل کیچی دروننده بولنان « نخاع
شوی » [مردار ایلک] دن عبارتدر .

کرك دماغ كرك مردار ایلکدن چیقان سیگیرلر
مختلف عدد و مختلف نسبتده اولوب وظیفه لری ده باشقه
باشقه در .

« اعصاب دماغیه » دینلن بین سیگیرلری اون ایکی
چفتدر . بر طاقی طوغرودن طوغرویه حسیانه ، بر
طاقی ده هم حسیانه هم حرکانه خادمدر .

حسیانه خادم اولان رنجی طاقی سیگیرلر حواس
خسمنک درت اولکیلرینی ، نهایتکی اولان حس لمسینک
دخی یالکر قسّم وجهیسی تشکیل ایدر ؛ چونکه حس لمس
بدنک هر طرفده نمایان اولدیفندن وجهدن باشقه بتون
اقسام سائرّه بدن مردار ایلکدن نشأت ایدن سیگیرلر
واسطه سیله طوبولورکه بالاخره حس ینه دماغده اویانیر .
شوراسی ده معلوم اولمکی که بین و مردار ایلکدن چیقان
سیگیرلر عمومیتله صاغ و صول املق اوزره چفت
ومتناظردر ؛ یعنی صاغدن چیقان سیگیرلر بدنک صاغ
طرفنی ، صولدن ظهور ایدنلر دخی طرف موافقی اداره
ایدر .

ایشته نفس دماغدن نشأت ایدن اون ایکی چفت

سمع (دینلیر . والحاصل حس شم ، حس ذوق ، حس
لمس بونلرک هیئت مجموعه سنه « حواس خمسّه » تنبیه
اولنور .

فی الحقیقه انسان مؤثرات خارجیه دن هرنبه تصادف
ایته بدن ذکر اولنان اعضای حواسدن برینک ویا
بر قاجنک اغانه سیله مؤثرات مذکورمک احوالندن
خبردار اولور . مثلاً حرارت ، برودت ، اشکال
و خواص سائرّه اجسام و صدا کی تأثیرات خارجیه هپ
حواسله آکلاشایدیفندن حسیات انسانک اوصاف
مخصوصه سندن عبارت اولمش اولور .

حواس حسیه انساندرده موجود اولدینی کچی
علی العموم حیوانات دخی آندن حصه منسد اولشدز .
نتکیم انسان و حیواندرده حرکات ارادیه خصوصنده
بورومک اینجون باحاق ، قالدردق و قویارمق اینجون
قول و بازماق کچی اعضای مخصوصه اولوب حسیات
خصوصنده دخی کورمک اینجون کوز ، ایشنک اینجون
قولاق و سائرّه واردر .

حسیات حرکاتدن زیاده بدنی اداره و مؤثرات
خارجیه دن وقایه ایدر . بونلر یکدیگریله فاعل ، منفعلدرلر .
حسیات ، وجود بشرده اعضای مختلفه تشکیل
ایله دیکی جهته اعضای حواسدن هربری مختلف صورنده
اجرای احکام ایدر . مثلاً کوزلر اشکال و خواص اجسام
و تعین مسافه اینجون غایت دقیق برر عضو حساس
اولدینی کچی قولاق دخی ایشنک و صدا لک جهت
انتقالی تعین ایلمک خصوصنده اولهجه مکمل برر
عضو حساسدر .

الحاصل بورون قوقلامنه ، دبل طائفه ، بدنی ستر
واحاطه ایدن جلد [دری] دخی لمس ایتمک مخصوص
اعضای مهمدندر .

ایشته انسان شو بش نوع اعضای حواسه مالک
اولدقفلرندن انلر سایه سنده مؤثرات خارجیه به کسب
و قوف تام ایدر ، ینه انلر سایه سنده احساسات وجدانیه
لرینی اداره ایلرلر .

«عصب شمی»، «لسان ایچون» «عصب لسانی و باعومی» لسانی، جلد ایچون دخی «اعصاب جلدیه» دن عبارتدر. اولجده بیان استدیکم وجه ایله ینه تکرار ایدرم که حواس خمسّه ظاهره سیگیرلندن هربری بولندیغی اعضای مخصوصه نك استملرله یاد اولدیفندن بونلردن هرهائیکسی قصد اولنسه حسك اوس سیگیرله مناسبده بولندیغی آکلاشلیدر.

مع مافیه سیگیرلر ناقل حس و حرکت اولق اوزره ایکی به ابرلیدندن حسه مخصوص اولانلر تقسیم و توزیع اولندیغی اعضادن آلدینی تاثیرات و انطباعاتی دماغه نقل ایدوب انی مؤثرک هر دلو حال و کیفیتندن خبردار اتمکه خدمت ایدر.

مثلاً یارماغزده، یاخود باجاجمزده برابکنه صابلانسه آنک تاثیرینی بز هر نه قدر جلد مزده و ایکتمک باندینی نقطه حس ایدرسه کده جلد مزه یاتیش اولان سیگیرلر واسطه سیله اولا دماغه انتقال ایدرک بالاخره حس او یاندقدن صوکره آجینک یارماق و یاخود باجاقده وایکنه نك باندینی نقطه ده اولدیغنی طویارز.

معلومات استدایشه اوله رق یازدیغ شو اوافاجیق مقدمه دن مقصدم بحث ایده جکم حسابات ظاهره بشیره نك اسباب حصولیه و واسطه انتقالیه نی آکلا تمقدیر؛ چونکه حساباتک وجودی سیگیرلر و آنلری فعال ایدن - غیر قابل لمس و غیر قابل وزن - مؤثرات طبیعییه ایله قائم اولدیفندن بونلرک یلغسیله حواس آکلا شلیار.

زیرا علی العموم حواس صورت منظمده اجرای فعل اتمک ایچون یکدیگرکدن متماز باشلیجه اوج واسطه نك مکملآ وجودینه احتیاج مس ایدر؛ یعنی اولا هر حس ایچون آری آری بر منبه مخصوصک تاثیریه؛ ثانیآ بوناتیرک دماغه وصولی ایچون - واسطه انتقال اولان - سیگیرلرک تمامیت مطلقده بولنسه؛ ثالثاً دخی دماغ آلدینی تاثیراتی بلا تغییر مکملآ درک ایله مه سی لازمدر.

(مابعدی وار)

کاتب زاده: عمر لطفی

سیگیردن درت اولکیلری حواس خمسّه نك درت اولکیسینه مخصوص اعصاب احتسایشیه اولدیفندن وظیفه و حیاتی تعیین ابتدیی اعضابه کوره اسمی مخصوصه آلیر.

مردار ایلیکدن نشأت ایدن سیگیرلره کلجه: بونلر دخی چفت و متناظر اولدیغی حالده نشأت ابتدیی عضوک مساع و وصول ویا اولک و آرقده اوتوز بر چفت اولق اوزره ایکی جهته موضوعدر. آرقه طرفدن چیقان اوتوز بر چفت «ازواج عصبیه» طوغروون طوغرویه وجودی احاطه اتمش اولان جلدک نسجی [طوقومه سی] درونسنده بالیق آخی کی یاتیش اوله رق بدنک هر طرف حسیتی تعیین ابتدیی کی اولک طرفدن چیقانلر دخی بدنک اعضای محرکه سی تشکیل ایدر.

الحاصل درون بدنده ایکی نوع سیگیر واردر. نوع اول حسابیه، نوع ثانی دخی حرکتیه خادمدر. حرکتندن صرف نظرله حسابیه خادم اولان سیگیرلری تدقیق ایدم:

انلر دخی درجه اهمیتنه کوره ایکی به آریلیر: بر طاقی حسابات ظاهره نی تشکیل، بر طاقی دخی حسابات باطنیه نی تولید ایدر. بز بوراده یالکر حسابات ظاهره دن بحث ایده جکمز جهته حسابات باطنیه نی ترک استدک.

شوراسی دخی محتاج ایضاحدرکه - ستون سیگیرلرده اولدیغی کی - حواس خمسّه ظاهره ایچون جهله عصبیه مرکزیه دن نشأت ایدن سیگیر دخی - کوک معناسنه اولان - بر رجزر واسطه سیله مرکودن صدور استدیکنندن بدنده بونلرک تعدادی قابل و فقط جذورات مذکوره بعدالتولید مرکر مذکوردن تباعد استدکجه هربری لایمده شعبانه آریله رق - وظائفی تشکیل ابتدیی اعضای حواسک هر طرفسه - آغ کی یاییلیدیفندن آنلرک تعدادی غیر ممکندر.

قابل تعداد اولان جذورات عصبیه حسیه دن باشلیجه اعضای حواسه مخصوص اولانلردن کوز ایچون «عصب بصری»، قولاق ایچون «عصب سمعی»، بورون ایچون